

**PRACE NAUKOWE**  
**Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie**

**STUDIA**  
**NEOFILOLOGICZNE**  
**IV**

**pod redakcją**  
**Pawła Plusy**  
**i Olgi Glebovej**



**2003**

Redaktorzy naukowci

Paweł Plusa

Olga Glebova

Recenzenci

Henryk Fontański

Kazimiera Myczko

Stanisław Poręba

Maria Wysocka

Redaktor

Przemysław Lasota

Korektor

Wiesław Paszkowski

Redakcja techniczna

Jacek Kukułka

Projekt okładki

Tomasz Zielonka

© Copyrihgt Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie  
Częstochowa 2003



**ISBN 83 – 7098 – 851 – 2**

**ISSN 1642 – 6223**

**BG WSP**



**263813**

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie

42 – 200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8

tel. (0 34) 378 43 29, fax (0 34) 378 43 19.

[www.wsp.czyst.pl](http://www.wsp.czyst.pl)

e-mail: [wydawnictwo@wsp.czyst.pl](mailto:wydawnictwo@wsp.czyst.pl)

Wydanie I. Objętość 14,5 ark. druk. (B5).

11-11 198105

18 04.05

16,00



# Spis treści

|                                                                                                                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Wstęp .....                                                                                                                                                                        | 5   |
| <b>I. Edukacja i problematyka interkulturowa</b>                                                                                                                                   |     |
| Elżbieta Zawadzka                                                                                                                                                                  |     |
| Reforma edukacji i jej realizacja — konsekwencje dla uczenia się i nauczania języków obcych .....                                                                                  | 9   |
| Renata Matsili                                                                                                                                                                     |     |
| Cele i zadania gimnazjów, a stopień przygotowania nauczycieli do kooperacji z europejskimi instytucjami edukacyjnymi (w trzy lata po rozpoczęciu wdrażania reformy edukacji) ..... | 19  |
| Jerzy Zdański                                                                                                                                                                      |     |
| Struktura i funkcjonowanie Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie. Osiągnięcia i wkład w reformę systemu edukacji ..                                   | 27  |
| Bethuel Matsili                                                                                                                                                                    |     |
| Religion et éducation interculturelle à l'école polonaise .....                                                                                                                    | 31  |
| Zofia Krzysztoforska-Weisswasser                                                                                                                                                   |     |
| Problematyka interkulturowa w dydaktyce i w negocjacjach handlowych ....                                                                                                           | 43  |
| Ирина Мурзак                                                                                                                                                                       |     |
| Архетип в диалогe культур: к проблеме интертекстуального освидетельствования современности .....                                                                                   | 53  |
| <b>II. Językoznawstwo i dydaktyka języków obcych</b>                                                                                                                               |     |
| Paweł Plusa                                                                                                                                                                        |     |
| Strategie czytania ze zrozumieniem tekstów obcojęzycznych (na przykładzie języka francuskiego) .....                                                                               | 61  |
| Hélène Suzanne                                                                                                                                                                     |     |
| Teaching Independence in a 2 <sup>nd</sup> year ESL writing class .....                                                                                                            | 67  |
| Olga Glebova                                                                                                                                                                       |     |
| The role of advertising text in teaching English to advanced students .....                                                                                                        | 75  |
| Katarzyna Rokoszewska                                                                                                                                                              |     |
| The effectiveness of the Helen Doron method — work in progress .....                                                                                                               | 83  |
| Irena Iwankowicz-Błoszczyńska                                                                                                                                                      |     |
| Polish dyslexics in the world of English spelling .....                                                                                                                            | 93  |
| Katarzyna Pogłodzińska                                                                                                                                                             |     |
| Nauczanie metodyki w NKJO w okresie transformacji .....                                                                                                                            | 105 |
| Mieczysława Materniak                                                                                                                                                              |     |
| Kilka uwag o Montessoriańskim pojmowaniu wolności i dyscypliny .....                                                                                                               | 113 |

|                                                                                                                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Małgorzata Niemiec-Knaś                                                                                                                          |     |
| Wizerunek nauczyciela w nauczaniu dwujęzycznym .....                                                                                             | 119 |
| Олег Федотов                                                                                                                                     |     |
| Деловые игры в процессе обучения польских студентов русскому языку как языку бизнеса .....                                                       | 125 |
| Владимир Савинский, Ольга Марченко                                                                                                               |     |
| Риторика торговли как средство обучения иностранному языку (русскому языку как иностранному) .....                                               | 133 |
| Антонина Шелемова                                                                                                                                |     |
| Из опыта преподавания белорусского языка польским студентам .....                                                                                | 141 |
| Марина Сарапас                                                                                                                                   |     |
| Текстовая деятельность как один из способов усвоения норм русского литературного языка иностранными студентами .....                             | 145 |
| Вера Радзиховска                                                                                                                                 |     |
| Эффективность поэтических текстов в лингводидактике .....                                                                                        | 151 |
| А. Чубуков                                                                                                                                       |     |
| Проблема лексического минимума в методике преподавания русского языка как неродного во второй половине XX века .....                             | 157 |
| <b>III. Literaturoznawstwo</b>                                                                                                                   |     |
| Gizela Kurpanik-Malinowska                                                                                                                       |     |
| Die Texte von Kurt Drawert an der Pädagogischen Hochschule in Czestochowa ..                                                                     | 169 |
| Cezary Marcinkiewicz                                                                                                                             |     |
| Dzieje dramatu rosyjskiego w drugiej połowie XIX wieku na przykładzie twórczości A. Ostrowskiego (1823 – 1886) .....                             | 179 |
| Андрей Ястребов                                                                                                                                  |     |
| Тематологическое исследование литератур: стратегия минимизации семантических аббераций в контексте проблемы интеграции культур .....             | 185 |
| Михаил Павловец                                                                                                                                  |     |
| Использование метода компаративного анализа при изучении произведений современной литературы в школе и вузе .....                                | 195 |
| Галина Л. Нефагина                                                                                                                               |     |
| Некоторые проблемы преподавания современной русской литературы в вузах .....                                                                     | 201 |
| Марина Сарапас                                                                                                                                   |     |
| Пуристические взгляды „архаистов” и „новаторов” на роль народной поэзии в развитии языка русской художественной литературы начала XIX века ..... | 209 |
| Людмила Орехова                                                                                                                                  |     |
| Литературная автобиография и ее дидактические потенции .....                                                                                     | 217 |
| Светлана Позняк                                                                                                                                  |     |
| Способы и формы развития самостоятельности и творческой активности студентов (из опыта преподавания русской литературы XIX века) .....           | 225 |

## Wstęp

I Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Dydaktyczna miała charakter specjalistyczny. Organizatorami konferencji byli: Instytut Filologii Obcych, Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli WOM Częstochowa oraz Dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego prof. dr hab. Tadeusz Srogosz.

Tematem obrad było:

*Modelowanie systemów kształcenia nauczycieli wobec potrzeb kooperacji europejskich instytucji edukacyjnych.* Zasadnicze treści wystąpień referentów dotyczyły następujących zagadnień:

- cele reformy edukacyjnej w Polsce i jej rezultaty,
- czynności modelujące i optymalizacyjne w Polsce i w europejskich uczelniach partnerskich,
- upowszechnianie uniwersalnych wartości humanistycznych w procesie kształcenia nauczycieli,
- tożsamość kulturowa a procesy integracyjne w Europie,
- nowe podejścia do organizacji nauczania języków obcych na niefilologicznych kierunkach studiów pedagogicznych.

Na szczególną uwagę zasługuje liczny udział pracowników naukowych z dwóch uczelni moskiewskich, z Mińska, z Bratysławy, z Wiednia, a także profesorów polskich z Warszawy i Wrocławia.

Specjalistyczny charakter obrad konferencji był wynikiem ustaleń i uzgodnień, które miały miejsce podczas wizyty roboczej Pana Dziekana prof. T. Srogosza i Dyrektora Instytutu Filologii Obcych prof. Pawła Plusy w Moskwie w maju 2002. Ukoronowaniem powyższej wizyty było zawarcie umów dwustronnych z dwiema uczelniami, tj. Państwowym Pedagogicznym Uniwersytetem Moskiewskim i Humanistycznym Instytutem Pedagogicznym w Moskwie. Zorganizowanie I Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Dydaktycznej w Instytucie Filologii Obcych Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie i w Ośrodku Szkoleniowym WOM w Złotym Potoku 11 i 12 października 2002 było praktyczną realizacją postanowień zawartych w umowach międzyuczelnianych. Warto podkreślić, że poza językiem polskim drugim dominującym w toku obrad językiem był rosyjski. Także referaty wygłoszone w językach: niemieckim i angielskim spotkały się z dużym zainteresowaniem uczestników z naszego środowiska akademickiego. Można jeszcze dodać, że wysoki poziom merytoryczny treści referatów sprzyjał wyjątkowo serdecznemu klimatowi o wymiarze autentycznie europejskim.

Paweł Plusa